

GIỚI THIỆU LUẬN VĂN THẠC SĨ XÃ HỘI HỌC

Tên luận văn: Vai trò của mạng lưới xã hội trong việc chăm sóc nạn nhân chất độc da cam/Dioxin tại cộng đồng (Nghiên cứu trường hợp huyện A Lưới - Tỉnh Thừa Thiên Huế từ 12/2006 – 03/2007).

Người thực hiện: Hồ Thị Kim Uyên

Người hướng dẫn khoa học: PGS. TS Mai Quỳnh Nam

Mục đích nghiên cứu:

- Nghiên cứu đánh giá vai trò, các tương tác và sự vận hành giữa các actors trong mạng lưới xã hội trong việc trợ giúp chăm sóc y tế nạn nhân, những mạng lưới này thay đổi như thế nào trong điều kiện của những biến đổi xã hội tại địa phương.

- Từ đó giúp hiểu rõ được các cơ chế vận hành và xác định nhóm mục tiêu để đề xuất các giải pháp can thiệp.

- Từ đó xây dựng mạng lưới các hệ thống chăm sóc chính thức và phi chính thức một cách tổng thể có quản lý và phối hợp từ chính quyền, trong đó chú trọng tới vai trò của cộng đồng.

Nhiệm vụ nghiên cứu

- Làm rõ các khái niệm: Vai trò xã hội, mạng lưới xã hội, nhóm nạn nhân chất độc da cam dioxin, chăm sóc sức khỏe tại cộng đồng.

- Nghiên cứu về thực trạng các điều kiện tiếp cận các dịch vụ y tế cơ bản như khám chữa bệnh, khả năng tiếp cận bảo hiểm y tế, chăm sóc, nuôi dưỡng và phục hồi sức khỏe của nhóm nạn nhân tại môi trường gia đình.

- Nghiên cứu một số đặc điểm mạng lưới chăm sóc sức khỏe của nhóm nạn nhân tại một khu vực với những điều kiện kinh tế - xã hội tại một địa bàn vùng 3, vùng biên giới miền núi có người dân tộc cư trú với nhiều điểm bất lợi về mặt môi trường.

- Đề xuất các phương hướng trợ giúp về chăm sóc y tế trong cộng đồng có nhiều người là nạn nhân chất độc da cam trong và sau chiến tranh Việt Nam.

Phạm vi nghiên cứu

Địa bàn nghiên cứu là huyện A Lưới - huyện miền núi, biên giới của tỉnh Thừa Thiên Huế. Trên địa bàn huyện có sân bay A So cũ được sử dụng trong chiến tranh vẫn là một điểm nóng do dư lượng chất độc còn tồn đọng trong khu vực này. Khu vực rừng núi này đã chịu nhiều đợt rải chất độc từ năm 1961 đến 1971. Con đường Hồ Chí Minh và đường 14, một trong những con đường bị nhiều bom đạn trong thời chiến.

Phương pháp nghiên cứu

Phương pháp nghiên cứu chủ yếu là phương pháp thu thập thông tin, được thực hiện từ các nguồn dữ liệu sau:

- Kết quả khảo sát đợt 1 (tháng 11/2006)

Chọn 6/21 xã thuộc huyện A Lưới. Nghiên cứu đánh giá về thực trạng đời sống vật chất, tinh thần của nạn nhân chất độc dioxin do nhóm nghiên cứu Trung tâm nghiên cứu chấn thương tinh thần sau chiến tranh CEDRATE thực hiện.

- Kết quả khảo sát đợt 2 (tháng 3/2007)

Thực hiện phỏng vấn bảng hỏi, phỏng vấn sâu và thảo luận nhóm.

Thu thập thông tin thứ cấp: Các số liệu thống kê, các báo cáo phát triển kinh tế xã hội địa phương, số liệu của trạm tế xa và trung tâm y tế huyện.

Giả thuyết nghiên cứu

- Mạng lưới chăm sóc tại gia đình là mạng lưới cơ bản gắn với những quan hệ mạnh giữa các thành viên trong gia đình và người nạn nhân, trong đó đặc biệt là vai trò của người phụ nữ rất quan trọng trong việc chăm sóc sức khỏe ban đầu về thể chất cũng như sức khỏe tinh thần đối với nhóm nạn nhân. Các thành viên trong gia đình là các actors quan trọng trong việc tìm kiếm các dịch vụ và xúc tiến việc chăm sóc y tế của những nạn nhân da cam/dioxin tại cộng đồng địa phương.

- Mạng lưới chăm sóc y tế được hình thành bởi quan hệ giữa thiết chế xã hội như Nhà nước, thiết chế y tế và các tổ chức xã hội, tổ chức quốc tế đối với nhóm nạn nhân da cam /dioxin.

- Mạng lưới được hình thành trong việc chăm sóc sức khỏe tại cộng đồng buôn, làng tại địa phương suy giảm do những đặc điểm do việc giảm sút các quan hệ tương tác giữa các thành viên trong buôn làng trước những ảnh hưởng của các khuôn mẫu văn hoá chủ thể.

Kết cấu luận văn

Luận văn gồm 3 phần chính

Phần 1: Mở đầu

Giới thiệu khái quát nội dung về đề tài

Phần 2: Nội dung chính

Chương I: Cơ sở lý luận và thực tiễn của vấn đề nghiên cứu

1.1. Cơ sở lý luận

1.2. Các khái niệm

1.2.1. Vai trò xã hội

1.2.2. Mạng lưới xã hội

1.2.3. Chăm sóc sức khỏe tại cộng đồng

Chương II: Các kết quả nghiên cứu về thực trạng vai trò của mạng lưới xã hội trong việc chăm sóc sức khỏe nạn nhân chất độc da cam/dioxin tại huyện A Lưới

2.1. Vài nét về địa bàn nghiên cứu

2.2. Một số đặc điểm kinh tế - xã hội của nhóm nạn nhân da cam/dioxin tại huyện A Lưới, tỉnh Thừa Thiên Huế

2.3. Mạng lưới các tổ chức chăm sóc sức khỏe của hệ thống y tế cơ sở tại cộng đồng

2.3.1. Khám phân loại, xác định bệnh tật và chữa bệnh

2.3.2. Nuôi dưỡng, chăm sóc tại gia đình và cộng đồng

2.3.3. Nuôi dưỡng tập trung, cấp bảo hiểm y tế và chính sách trợ cấp

2.3.4. Sức khỏe tinh thần nạn nhân và gia đình

2.3.5. Cung cấp thông tin, kiến thức về sức khỏe

2.4. Mạng xã hội truyền thống đối với việc chăm sóc sức khỏe nạn nhân – các actors/nhân tố trung tâm Kuru - R'trung - Già làng

2.4.1. Vai trò của Kuru - R'trung , biến cấu trúc quan trọng trong mạng lưới chăm sóc sức khỏe

2.4.2. Vai trò của già làng - một biểu tượng của quá khứ trong xã hội hiện đại

Phần 3: Kết luận

Trên cơ sở tìm hiểu vai trò của mạng lưới xã hội trong việc chăm sóc nạn nhân chất độc da cam/dioxin tại cộng đồng, luận văn rút ra các kết luận và khuyến nghị một số giải pháp nhằm cải thiện và nâng cao đời sống vật chất cũng như tinh thần của nạn nhân chất độc da cam/dioxin.

Luận văn được bảo vệ trước Hội đồng chấm luận văn thạc sĩ Xã hội học tại Cơ sở đào tạo Sau đại học Viện Xã hội học, Hà Nội ngày 25 tháng 06 năm 2008.